

Efter offentliggørelse af denne rapport er der fundet registreringsmangler i de anvendte grunddata vedrørende især stedet for varetægtsfængsling. Oplysninger herom bør derfor ikke anvendes. Der henvises i stedet til http://www.justitsministeriet.dk/fileadmin/filer/forskning/varetaegt_2008-2010.pdf.

JUSTITSMINISTERIETS FORSKNINGSKONTOR NOVEMBER 2009

REDEGØRELSE OM UNGDOMSSANKTIONER OG UBETINGEDE FÆNGSELSSTRAFFE TIL UNGE LOVOVERTRÆDERE, 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 2008

Den 1. juli 2001 trådte muligheden for at idømme unge lovovertrædere under 18 år en ungdomssanktion, jf. straffelovens § 74 a, i kraft. Denne redegørelse vedrører de ungdomssanktioner, der er idømt i 2008. Der er i tidligere rapporter redegjort for sanktioner, der er idømt i perioden 1. juli 2001 til 31. december 2007. Der er endvidere to redegørelser vedrørende forløbet af ungdomssanktionen samt en rapport om ungdomssanktionens kriminalpræventive effekt. Alle rapporter er tilgængelige på Justitsministeriets hjemmeside.

Med henblik på at vurdere i hvilket omfang og i hvilke sammenhænge ungdomssanktionen anvendes frem for en ubetinget dom, redegøres endvidere for de ubetingede domme til unge lovovertrædere, der er idømt i samme periode.

1. Materiale

De ubetingede domme, der er inkluderet i redegørelsen, angår personer, der var under 18 år på gerningstidspunktet. Ubetingede fængselsstraffe på mindre end 30 dage er ikke inkluderet i redegørelsen, ligesom heller ikke frihedsstraffe på mere end 1½ år er det, idet ungdomssanktionen antages at kunne anvendes i stedet for straffe fra 30 dage til 1½ år. Den øvre grænse gælder også kombinationsdomme, da ungdomssanktionen ikke forudsættes at kunne anvendes i stedet for kombinationsdomme, hvor den samlede betingede og ubetingede del overstiger 1½ år.

2. Antallet og arten af domme

2.1. Ungdomssanktionen

I 2008 er der i 102 tilfælde idømt en ungdomssanktion. I alle dommene fastsættes, at den unge skal undergive sig to års struktureret, kontrolleret socialpædagogisk behandling under tilsyn af kommunen.

Den maksimale anbringelsestid i sikret institution er i 58 pct. af dommene fastsat til to måneder, jf. tabel 1. Ifølge fem af dommene skal der ikke ske anbringelse i en sikret institution.

*Tabel 1. Længden af anbringelse i sikret institution ifølge dommen.**

Anbringelse	Antal
Ingen anbringelse i sikret afdeling	5
Indtil 1 måneds anbringelse i sikret afdeling	2
Indtil 2 måneders anbringelse i sikret afdeling	59
Indtil 3 måneders anbringelse i sikret afdeling	4
Indtil 4 måneders anbringelse i sikret afdeling	2
Indtil 12 måneders anbringelse i sikret afdeling	1
Indtil 14 måneders anbringelse i sikret afdeling	1
Indtil det fyldte 18. år	1
Anbringelse i 2 måneder (ikke indtil)	6
Ingen længstetid angivet	21
I alt	102

* I enkelte domme angives den præcise tid i sikret institution i stedet for den maksimale tid.

Ved siden af længstetiden for anbringelse i sikret afdeling angives i 68 af de 102 domme en længstetid på 12 måneder for anbringelse i almindelig døgninstitution eller godkendt opholdssted. I ét tilfælde er længstetiden for denne anbringelse fastsat til 6 måneder, i ét tilfælde til 15 måneder, i to tilfælde til 16 måneder, i ét tilfælde til 17 måneder og i otte tilfælde til 18 måneder. Desuden er der ét tilfælde, hvor der ikke skal ske anbringelse på en døgninstitution eller et godkendt opholdssted. I 20 sager er længstetiden for fase 2 ikke angivet, men i stedet er den maksimale samlede tid i fase 1 og 2 oplyst. I 16 tilfælde er denne fastsat til 12 måneder, i én sag til 14 måneder og i tre sager til 18 måneder.

I 16 tilfælde er dommen suppleret med behandling. I ni tilfælde drejer dette sig om behandling for misbrug af både alkohol og euforiserende stoffer, mens det i fire tilfælde drejer det sig om alene behandling for misbrug af euforiserende stoffer. I de tre resterende sager drejer det sig om psykologisk eller psykiatrisk behandling.

Der er i dommene endvidere nævnt, at den unge skal ”efterkomme pålæg fra de sociale myndigheder om opholdssted, herunder tilbageførsel til eller fortsat anbringelse på en sikret afdeling eller døgninstitution/godkendt opholdssted, indenfor de længstetider, der er fastsat i straffelovens § 74 a, stk. 2, 2. pkt.”

Fire af ungdomssanktionerne fra 2008 er ankedomme.¹ I tre tilfælde er dommen stadfæstet i landsretten. I det sidste tilfælde er byretsdommen, der var en betinget fængselsstraf, ændret til en ung-

¹ Yderligere to domme er anket i 2008, men da de er ændret i 2. instans i 2009, vil de først blive inkluderet i redegørelsen for 2009.

domssanktion i landsretten. Desuden inkluderer redegørelsen tre sager, som efter det oplyste skulle være anket, men hvor anken antagelig er frafaldet, idet der ikke er registreret en dom i 2. instans mere end et halvt år efter dommen i 1. instans.

2.2. De ubetingede fængselsstraffe

Materialet omfatter 374 ubetingede frihedsstraffe til unge. Knap halvdelen af frihedsstraffene, nemlig 177 af de 374 domme, er kombinationsdomme. Af tabel 2 ses, at der er ganske stor spredning i strafflængderne.

Tabel 2. Længden af de idømte frihedsstraffe samt længden af alene den ubetingede del.

Hele straf- længden	Ubetinget del																		
	30 dage	40 dage	50 dage	60 dage	70 dage	90 dage	4 mdr.	5 mdr.	6 mdr.	7 mdr.	8 mdr.	9 mdr.	10 mdr.	11 mdr.	12 mdr.	14 mdr.	15 mdr.	18 mdr.	I alt
30 dage	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
40 dage	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20
50 dage	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
60 dage	6	0	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
70 dage	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
80 dage	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
90 dage	17	0	0	2	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41
4 mdr.	16	0	0	9	0	1	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
5 mdr.	2	0	0	10	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
6 mdr.	7	0	1	12	0	19	2	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	57
7 mdr.	2	0	0	0	0	0	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8 mdr.	5	0	0	2	0	7	4	2	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	36
9 mdr.	0	0	0	0	0	4	1	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	9
10 mdr.	1	0	0	5	0	1	1	2	1	0	0	0	6	0	0	0	0	0	17
11 mdr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
12 mdr.	0	0	0	8	0	6	5	3	8	0	0	0	0	0	7	0	0	0	37
14 mdr.	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
15 mdr.	0	0	0	0	0	4	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6	0	12
16 mdr.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
17 mdr.	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
18 mdr.	0	0	0	0	0	7	2	0	5	0	0	0	0	0	1	0	0	6	21
I alt	67	20	6	76	1	71	30	15	38	4	16	2	6	1	8	1	6	6	374

2.3. Geografisk fordeling

Af tabel 3, der viser fordelingen af domme efter den ret, hvor dommen er afsagt i første instans, fremgår, at forholdet mellem antal idømte ungdomssanktioner og antal ubetingede frihedsstraffe varierer en del. Da der for kun ét år er tale om et ret ringe antal domme i de enkelte retskredse, kan

det dog være vanskeligt at vurdere disse variationer. Derfor er den samlede andel ungdomssanktioner i 2007 og 2008 angivet, jf. de sidste kolonner i tabellen. Heraf ses et lidt tydeligere mønster, og at ungdomssanktionen i visse byretter såsom Hjørring, København og Aalborg anvendes relativt sjældent, mens det sker forholdsvis ofte i byretterne i Esbjerg, Viborg og Horsens anvender den forholdsvis ofte.

Tabel 3. Domme fordelt efter art og retten i første instans, 2008 samt samlet 2007 og 2008.

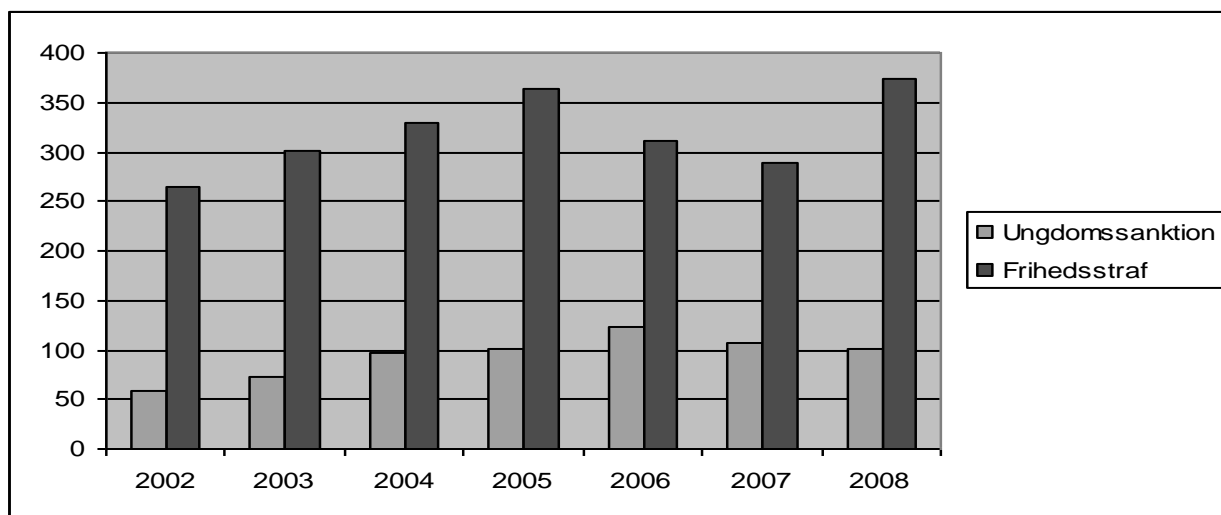
	2008			2007 og 2008	
	Ungdoms-sanktioner	Frihedsstraffe	I alt	Ungdoms-sanktioner i alt	Ungdoms-sanktion i pct.
Hjørring	1	5	6	1	9 %
Aalborg	4	13	17	5	16 %
Randers	5	9	14	8	40 %
Århus	10	39	49	21	27 %
Viborg	5	7	12	9	50 %
Herning	3	5	8	6	43 %
Holstebro	5	8	13	10	42 %
Horsens	8	5	13	11	50 %
Kolding	3	17	20	12	29 %
Esbjerg	11	9	20	16	59 %
Sønderborg	1	9	10	5	17 %
Odense	6	16	22	17	31 %
Svendborg	3	20	23	5	17 %
Nykøbing Falster	1	14	15	11	32 %
Næstved	3	19	22	8	19 %
Holbæk	0	14	14	4	15 %
Roskilde	6	25	31	11	22 %
Hillerød	4	11	15	6	17 %
Helsingør	3	17	20	3	10 %
Lyngby	1	5	6	2	17 %
Glostrup	8	39	47	16	19 %
Frederiksberg	1	4	5	4	17 %
København	9	60	69	13	12 %
Bornholm	1	4	5	2	25 %
I alt	102	374	476	206	24 %

2.4. Udviklingen i antal ungdomssanktioner og frihedsstraffe til unge

Det årlige antal ungdomssanktioner i forhold til antallet af ubetingede frihedsstraffe til samme aldersgruppe fremgår af figur 1. I årene 2002-2005 udgjorde ungdomssanktioner omkring en femtedel af den samlede mængde af disse domme, men denne andel steg til godt en fjerdedel i 2006 og 2007. I 2008 er andelen af ungdomssanktioner dog atter faldet til omkring en femtedel, idet de udgjorde 21 pct. af den samlede mængde idømte ungdomssanktioner og ubetingede frihedsstraffe. Som det ses af figuren, så beror dette fald på et stigende antal ubetingede domme og ikke på et fald i antallet af ungdomssanktioner.

Figur 1 viser endvidere, at der frem til 2005 skete en kraftig vækst i såvel antallet af ungdomssanktioner som ubetingede domme til unge, en vækst på 70 pct. I 2006 og 2007 blev der afsagt en del færre ubetingede domme, mens antallet af ungdomssanktioner holdt sig nogenlunde stabilt. Tallene for 2008 svarer i høj grad til dem fra 2005.

Figur 1. Det årlige antal idømte ungdomssanktioner og ubetingede frihedsstraffe til unge, 2002-2008.

3. Varetægtsfængsling

3.1. Andel varetægtsfængslede

Godt tre fjerdedele af dem, der idømmes en ungdomssanktion, har forinden været varetægtsfængslet, herunder i surrogat. I sager, der ender med ubetinget frihedsstraf, er denne andel noget mindre, idet 58 pct. af de unge i disse sager har været varetægtsfængslet, jf. tabel 4.

Tabel 4. Domme fordelt efter varetægtsfængslingens art.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ikke varetægtsfængslet	27	158	185
Anbragt i surrogat	44	64	108
Anbragt i arresthus	27	94	121
Anbragt både i surrogat og arresthus	4	58	62
I alt	102	374	476

Unge under 18 år, der varetægtsfængsles, skal primært anbringes i et surrogatfængsel. 63 pct. af de unge, der er omfattet af denne redegørelse, og som i 2008 blev varetægtsfængslet i forbindelse med en ubetinget dom eller en ungdomssanktion, har dog været anbragt i et arresthus under hele eller en del af varetægtsfængslingen.² I år 2007 udgjorde denne andel 50 pct. Der er således sket en stigning i andelen af unge, der varetægtsfængsles i arrest under hele eller en del af fængslingsperioden.

² Ved denne beregning er der bortset fra syv personer, der var fyldt 18 år ved varetægtsfængslingens start.

3.2. Varetægtsfængslingens varighed

Varetægtsfængslingen har i gennemsnit været 71 dage for de unge, der senere idømmes en ubetinget frihedsstraf, mens gennemsnittet er på 77 dage for dem, der idømmes en ungdomssanktion. Sammenlignet med 2007 er den gennemsnitlige varighed af varetægtsfængslingen forøget for begge grupper, idet den for dem med en ungdomssanktion var på 73 dage i 2007 og for dem med en ubetinget frihedsstraf på 57 dage.

Tabel 5. Domme fordelt efter varetægtsfængslingens længde.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Til og med 2 uger	4	14	18
Mere end 2-4 uger	2	19	21
Mere end 4-6 uger	20	25	45
Mere end 6-8 uger	8	33	41
Mere end 8-10 uger	16	42	58
Over 10 uger	25	83	108
I alt	75	216	291

For så vidt angår de frihedsstraffede, har 42 pct. af dem, der har været varetægtsfængslet, været det i indtil 8 uger, mens det drejer sig om 45 pct. af de unge varetægtsfængslede, der idømmes en ungdomssanktion, jf. tabel 5. De tilsvarende andele vedrørende varetægtsfængslinger i ti uger eller mere er på henholdsvis 38 og 33 pct. Den længste varetægtsperiode for dem, der idømmes ungdomssanktion, er på knap 13 måneder (388 dage), mens den for dem, der idømmes frihedsstraf, er på ca. 8 måneder (243 dage). Sammenlignet med 2007 er andelen af unge, der i 2008 har været varetægtsfængslet i ti uger eller mere, steget for begge grupper.

Tabel 6 viser en tendens til, at andelen af de unge varetægtsfængslede, der har været varetægtsfængslet i et arresthus i hele eller en del af varetægtsperioden, vokser med alderen: Fra henholdsvis 49 pct. af de 15-årige og 58 pct. af de 16-årige og 70 pct. af de 17-årige. Alle, der var fyldt 18 år på tidspunktet for varetægtsfængslingens start, har været anbragt i arresthus.

Tabel 6. Varetægtsfængslede fordelt efter sted og alder på varetægtstidspunktet.

	15 år	16 år	17 år	18 år	I alt
Anbragt i surrogat	31	39	38	0	108
Anbragt i arresthus	21	31	57	12	121
Anbragt begge steder	9	23	30	0	62
I alt	61	93	125	12	291

Af tabel 7, der viser den gennemsnitlige længde af varetægtsfængslingen, fremgår det, at de, der kun har været anbragt i enten surrogatfængsel eller arresthus, i gennemsnit har været varetægtsfængslet i henholdsvis 72 dage og 65 dage. De, der har været anbragt i både arresthus og i surrogatfængsel, har sammenlagt en betydeligt længere varetægtsfængsling, nemlig på 88 dage. Deraf har i gennemsnit 17 dages varetægtsfængsling foregået i et arresthus og de resterende 71 dage i surrogat.

Forholdet mellem tiden i henholdsvis arresthus og i surrogatfængsel tyder på, at anbringelsen i arresthus kan være sket i afventning på en ledig plads i et surrogatfængsel. I godt en tredjedel af de tilfælde, hvor en ung har været anbragt begge steder, har anbringelsen i arresthus således været højst en uge. I godt en fjerdedel af tilfældene har anbringelsen i arresthus imidlertid været mere end tre uger og kan dermed muligvis ikke alene forklares med pladsmangel i surrogatfængsel.

Tabel 7. Den gennemsnitlige længde (i dage) af varetægtsfængslingen fordelt efter alder ved varetægtsfængslingens start.

	15 år	16 år	17 år	18 år	I alt
Kun surrogat	60	80	74	-	72
Kun arrest	77	70	57	64	65
Både surrogat og arrest	87	89	87	-	88
I alt	70	81	71	64	

4. Kriminalitetens art og omfang

4.1. Kriminalitetens art

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes, at det ”navnlig [er] tanken, at ungdomssanktionen skal anvendes ved *grovere personfarlig kriminalitet*, f.eks. vold, røveri og voldtægt. Ungdomssanktionen skal endvidere kunne anvendes i tilfælde af *anden alvorlig kriminalitet*, herunder mere omfattende berigelseskriminalitet, brugstyverier og hærværk.”

Tabel 8. Domme fordelt efter kriminalitetens art.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Voldtægt	0	4	4
Andre seksualforbrydelser	0	6	6
Vold mod tjenestemand	2	18	20
Simpel vold (§ 244)	12	78	90
Alvorligere vold (§ 245)	17	63	80
Trusler og andre voldsforbrydelser	6	22	28
Tyveri	1	37	38
Røveri	61	107	168
Brandstiftelse	2	20	22
Andre ejendomsforbrydelser	1	5	6
Narkotikaforbrydelser	0	4	4
Andre forbrydelser	0	10	10
I alt	102	374	476

Som det ses af tabel 8, vedrører 60 pct. af ungdomssanktionerne røveri, mens det drejer sig om knap 30 pct. af frihedsstraffene. Denne forskel bevirker, at der inden for stort set alle øvrige kriminalitetstyper især er en relativ stor andel unge, der er idømt frihedsstraf.

Samlet angår knap 83 pct. af ungdomssanktionssagerne alvorlig personfarlig kriminalitet, idet sager vedrørende vold mod tjenestemand, simpel vold og trusler ikke er inkluderet i denne beregning. For de unge, der idømmes frihedsstraffe, drejer det sig om 53 pct. af sagerne.

Fem af de seks ungdomssanktionssager, der henhører under kategorien ”Trusler og andre voldsforbrydelser”, angår § 123, mens den sidste angår forsøg på manddrab.

4.2. Kriminalitetens omfang

De forbrydelser, der er omtalt i tabel 8, er sagens hovedforhold. Dvs. den forbrydelse, der – såfremt der indgår flere sager i dommen – er den alvorligste. I de fleste tilfælde omfatter dommen også biferhold, jf. tabel 9. Det gør sig således gældende for 70 pct. af ungdomssanktionerne og 65 pct. af frihedsstraffene. Inklusiv hovedforholdet omfatter ungdomssanktionerne i gennemsnit 3,6 forhold mod 2,5 for frihedsstraffene.

Tabel 9. Domme fordelt efter antallet af biferhold.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ingen biferhold	31	129	160
1 biferhold	13	69	82
2-4 biferhold	31	113	144
5-10 biferhold	17	50	67
Mere end 10 biferhold	10	13	23
I alt	102	374	476

Det maksimale antal biferhold er for ungdomssanktionsgruppen 23 og for frihedsstrafgruppen 33.

4.3. Medtiltalte

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes, at det ved vurderingen af kriminalitetens grovhed også har betydning, om kriminaliteten er begået i forening med andre. Dette spørgsmål kan alene belyses for ungdomssanktionernes vedkommende, idet der kun i disse sager er adgang til domsudskrifter. Det betyder endvidere, at der kun er oplysninger om medgerningsmænd, hvis disse er i sag sammen.

Af de 102 ungdomssanktioner er der i 54 tilfælde medtiltalte, altså i lidt over halvdelen af tilfældene. I 26 tilfælde drejer det sig om én medtiltalt, i 13 tilfælde om to og i 15 tilfælde om tre eller flere medtiltalte.

Hovedparten af de medtiltalte dømmes for samme hovedforhold som den, der er idømt en ungdomssanktion. Det er således kun i tre ud af de 54 sager med medtiltalte, at ingen af de medtiltalte dømmes for samme hovedforhold som den, der er idømt en ungdomssanktion. Dertil kommer én sag, hvor kun nogle af de medtiltalte dømmes for samme hovedforhold som den, der er idømt ungdomssanktionen. I 30 af sagerne er en eller flere af de medtiltalte også idømt en ungdomssanktion.

5. Tidligere kriminalitet

Godt halvdelen af dem, der er idømt en ungdomssanktion, er ikke tidligere straffet. Med tidligere straffe forstås tiltalefrafald (med eller uden vilkår), bøder, frihedsstraffe og foranstaltningsdomme. Af dem, der er idømt en frihedsstraf, er andelen, som ikke tidligere er straffet, betydeligt mindre, nemlig på 32 pct., jf. tabel 10. Der er endvidere en større andel af dem med frihedsstraffe end af dem med ungdomssanktioner, der har mere end én tidligere afgørelse – henholdsvis 50 og 28 pct. I gennemsnit har ungdomssanktionsgruppen 0,95 tidligere afgørelser mod 2,0 i frihedsstrafgruppen.

Tabel 10. Domme fordelt efter antallet af tidligere afgørelser.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf	I alt
Ingen tidligere afgørelser	52	102	154
1 tidl. afgørelse	21	85	106
2-3 tidl. afgørelser	23	113	136
4-5 tidl. afgørelser	6	45	51
Mere end 5 tidl. afgørelser	0	29	29
I alt	102	374	476

Tabel 11 viser, hvilke strafferetlige afgørelser den tidligere kriminalitet har medført. For alle former for strafferetlig afgørelse er andelen, der tidligere er idømt eller ikendt dem, noget større blandt de frihedsstraffede end blandt dem med ungdomssanktion. Forskellen mellem de to grupper er dog særlig stor med hensyn til omfanget af tidligere ubetingede frihedsstraffe, som forekommer ganske sjældent blandt de unge med ungdomssanktion, mens 27 pct. af de unge, der aktuelt er idømt en frihedsstraf, også tidligere har været idømt en ubetinget frihedsstraf.

Tabel 11. Domme fordelt efter arten og antallet af tidligere afgørelser.

	Ungdomssanktion	Frihedsstraf
Ingen tidligere afgørelser	52	102
Tiltalefrafald uden vilkår i alt	5	33
- heraf 1	5	24
2 eller flere	0	9
Tiltalefrafald med vilkår i alt	3	12
- heraf 1	3	11
2 eller flere	0	1
Bøde i alt	31	191
- heraf 1	21	93
2 eller flere	10	98
Betinget dom i alt	32	157
- heraf 1	24	129
2 eller flere	8	28
Ubetinget dom i alt*	3	101
- heraf 1	3	73
2 eller flere	0	28

* Inkluderer også eventuelle foranstaltninger og ungdomssanktioner.

Det er undersøgt, i hvilket omfang de unge tidligere er straffet for enten vold eller røveri. Afgrænsningen af vold følger den, Danmarks Statistik anvender (straffelovens 25. og 26. kapitel samt § 119, § 120, § 123, §§ 133-134 a, § 266 og § 266 a). Det viser sig, at 22 pct. af de unge med ungdomssanktion og 40 pct. af dem med frihedsstraffe tidligere er straffet for vold, mens det for røveri drejer sig om henholdsvis 10 og 15 pct.

Samlet set må de unge med ungdomssanktion betragtes som mindre kriminelt belastede end de unge, der idømmes en frihedsstraf, hvilket i hvert fald i nogen grad beror på, at dem med frihedsstraf gennemgående er ældre end dem, der idømmes en ungdomssanktion, jf. pkt. 6.1.

6. Alder, køn og etnisk herkomst

6.1. Alder

I Ekspertgruppens rapport om ungdomskriminalitet nævnes det, at ungdomssanktion i praksis formentlig ikke vil komme på tale, hvis den unge er fyldt 18 år på domstidspunktet eller fylder det forholdsvis kort tid efter. Det er sandsynligvis det, der har betydning for den forskel i alderssammensætningen, der ses af tabel 12.

Tabel 12. Domme fordelt efter arten og den dømtes alder på gerningstidspunktet.

	Ungdomssanktion		Frihedsstraf	
	Antal	Procent	Antal	Procent
15 år	50	49 %	43	12 %
16 år	41	40 %	109	29 %
17 år	11	11 %	222	59 %
I alt	102	100 %	374	100 %

Der er i særlig grad en stor andel af de unge lovovertrædere, som på gerningstidspunktet var 15 år, der idømmes en ungdomssanktion: 54 pct. af samtlige 15-årige, som er omfattet af denne redegørelse, er idømt en ungdomssanktion. Af dem, der på gerningstidspunktet var 16 år, er andelen med en ungdomssanktion 27 pct., mens det drejer sig om knap fem pct. af dem, der var 17 år på gerningstidspunktet. Gennemsnitsalderen på gerningstidspunktet er for ungdomssanktionsgruppen 16,1 år mod 16,5 år for de unge, der er idømt en frihedsstraf.

I forlængelse af Ekspertgruppens bemærkninger om, at en ungdomssanktion ikke forventes at ville komme på tale for unge, der er fyldt 18 år på domstidspunktet eller fylder det forholdsvis kort tid efter, kan nævnes, at ingen af de unge, der i 2008 er idømt en ungdomssanktion, var fyldt 18 år på domstidspunktet, mens 88 (24 pct.) af de unge med frihedsstraf var det.

6.2 Køn

22 af de 102 unge, der i 2008 blev idømt en ungdomssanktion, er piger. Sammenlignet med 2007 er andelen af piger, der idømmes en ungdomssanktion, steget betydeligt, idet den da var på 12 pct.

Andelen af piger blandt de unge med frihedsstraf er betydeligt mindre, jf. tabel 13. Også denne andel er dog steget en smule, fra 5 pct. i 2007 til 9 pct. i 2008.

Tabel 13. Domme fordelt efter arten og den dømtes køn.

	Ungdomssanktion		Frihedsstraf	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Pige	22	22 %	32	9 %
Dreng	80	78 %	342	91 %
I alt	102	100 %	374	100 %

6.3. Etnisk herkomst

For de unge med ungdomssanktion gælder det, at godt to tredjedele er af dansk oprindelse. For de unge med frihedsstraf er andelen af dansk oprindelse lidt mindre (59 pct.). Af de unge med frihedsstraf er tretten personer udlændinge uden tilknytning til Danmark, jf. tabel 14.

Tabel 14. Domme fordelt efter den dømtes herkomst og indvandrerstatus.

	Ungdomssanktion		Frihedsstraf	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Dansk oprindelse	68	67 %	220	59 %
Indvandrer	22	21 %	58	16 %
Efterkommer	12	12 %	83	22 %
Udlænding uden tilknytning til Danmark	-	-	13	3 %
I alt	102	100 %	374	100 %

Fordelingen mellem unge af dansk herkomst og unge af fremmed herkomst, der har fået en ungdomssanktion, har gennem de senere år forandret sig en del, idet andelen af dansk herkomst er vokset fra 42 pct. i 2002 til 67 pct. i 2008.